

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Мацієвич Т. О., к.е.н., доцент, Сеїтов С.Ю., магістрант

Херсонський Державний аграрно-економічний університет, Україна

Підписання Україною Угоди про асоціацію з ЄС є вагомим поштовхом до активізації теоретичних досліджень у багатьох сферах, однак екологічна є однією із пріоритетних. Адже рівень прагнень ЄС у його відносинах із країнами-партнерами залежить від міри, виконання пріоритетних екологічно-правових завдань, що сприятимуть в вступу до Європейського Союзу. Тому особливої актуальності набуває визначення цілей та пріоритетів екологічної політики на сьогоденному етапі розвитку України [1].

На думку, Т.Л. Чернової [2], еколого-економічна ефективність політики держави в сфері сталого розвитку може формуватись на основі трьох основних принципів:

- мінімізації антропогенних перетворень,
- поетапності ліквідації їх негативних наслідків (як приклад, впровадження системи моніторингу навколишнього природного середовища)
- вибіркового підходу до проведення природоохоронних заходів з метою підвищення їх ефективності (більш детальне та систематичне вивчення певної проблеми у загальній системі негативних наслідків від комплексу проблем).

О.С. Заржицький визначає екологічну політику як комплекс засобів і заходів, ефективне поєднання природокористування і природоохорони та забезпечення екологічної безпеки діяльності людини, що має два виміри – нормативний і регуляційний. Перший – це система правил і норм, другий – конкретні дії з охорони навколишнього середовища [3, с. 9].

В. К. Матвійчук, Ю. О. Чугаєнко, О. І. Савенков [4, с. 9], зазначаються, що нова екологічна політика базується на таких принципах: 1) забезпечення гармонійного співіснування людини і природи; 2) реалізація прав громадян на екологічно безпечне навколишнє природне середовище; 3) відповідальність держави за погіршення стану навколишнього природного середовища; 4) екологізація господарської діяльності з метою усунення причин засмічення, забруднення навколишнього природного середовища; 5) проведення обов'язкової екологічної оцінки (аудиту) всіх видів діяльності; 6) обговорення

альтернатив різних дій, планів і рішень у сфері екології; 7) кодифікація, стандартизація та узгодження національних еколого-нормативних актів і нормативів; 8) забезпечення відкритого доступу населення до екологічної інформації; 9) формування системи безперервної та обов'язкового еколого-правової освіти.

Слід зазначити, що в нашому розумінні екологічна політика – це сукупність засобів і заходів держави, спрямованих на захист і підвищення збереженості довкілля шляхом використання ефективних інструментів стимулювання природоохоронної діяльності, зокрема, екологічні платежі, кредитування, страхування та оподаткування, компенсаційні витрати на відновлення природних екосистем.

При цьому, державна екологічна політика України повинна бути спрямована на поєднання промислового розвитку з невиснажливим використанням природних ресурсів, комплексне вирішення економічних та екологічних проблем, створення оптимальних умов для їх розв'язання на національному та регіональному рівнях. В основу цієї важливої справи повинно бути покладено розвиток і удосконалення законодавчо-правової бази, системи регулювання економічної безпеки забруднення довкілля, запровадження ефективних еколого-економічних інструментів.

Список використаних джерел

1. Звіт про виконання угоди про асоціацію між Україною та Європейським союзом у 2018 році. К., 2019. URL: <https://eu-ua.org/sites/default/files/inline/files/association-agreement-implementation-report-2018.pdf>
2. Чернова, Т.Л. Дієвість, реалістичність та ефективність політики сталого розвитку в Україні [Текст] / Т.Л. Чернова // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 24-26 квітня 2013 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко. – Суми : СумДУ, 2013. – Т.2. – С. 252-253.
3. Актуальні проблеми правового забезпечення екологічної політики України (теоретичні аспекти) [монографія] / О. С. Заржицький. – Д.: Національний гірничий університет. – 2012. – 200 с.
4. Екологічна політика в системі державного управління національним господарством : [монографія] / В. К. Матвійчук, Ю. О. Чугаєнко, О. І. Савенков. – К.: Національна академія управління, 2013. – 198 с.